

4. Na jakiej podstawie zalicza się do wysługi emerytalnej zgłoszony przez zainteresowanego okres pracy w przypadku braku świadectw pracy?

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (Dz. U. z 1994 r. Nr 138, poz. 742 z późn. zm.) w § 15 ust. 8 stanowi, iż okresy składkowe i nieskładkowe oraz okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. dolicza się do wysługi emerytalnej, jeżeli zostały udowodnione w sposób określony w art. 117 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.). W myśl art. 117 ww. ustawy okresy składkowe – w tym okresy zatrudnienia – mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź uznane orzeczeniem sądu.

Kwestię udowadniania okresów zatrudnienia szczegółowo regulują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r. Nr 10, poz. 49 z późn. zm.). Akt ten w § 21 wyraźnie wskazuje środki dowodowe stwierdzające fakt zaistnienia interesujących nas okoliczności. Są nimi wydane na podstawie posiadanych dokumentów pisemne zaświadczenia zakładów pracy, legitymacje ubezpieczeniowe bądź inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. Jako, że podstawowym zaświadczeniem stwierdzającym okresy zatrudnienia jest wystawiane przez pracodawcę w momencie zakończenia każdego stosunku pracy świadectwo pracy, faktycznie ten właśnie dokument stanowi najczęstszą podstawę zaliczenia ww. okresu. Nie wyklucza to jednak możliwości potwierdzenia posiadanych okresów pracy innymi zaświadczeniami. W myśl przytoczonego przepisu powinny one w szczególności zawierać imię i nazwisko danej osoby, datę podjęcia i ustania zatrudnienia oraz rodzaj wykonywanej czynności, przy czym zaświadczenia wydane przed 1 grudnia 1958 r., są środkiem dowodowym nawet wówczas, gdy nie odpowiadają powyższym warunkom, jeżeli tylko nie ma wątpliwości co do ich autentyczności. Analizowany przepis dopuszcza jako środki stwierdzające okresy zatrudnienia także legitymacje służbowe, legitymacje związków zawodowych, umowy o pracę, wpisy w dowodach osobistych oraz pisma kierowane przez zakłady pracy do pracownika w czasie trwania zatrudnienia (np. o powołaniu, mianowaniu, angażowaniu, zwolnieniu, wyróżnieniu, udzieleniu urlopu). Jak zatem wynika z przytoczonego przepisu, prymat przy udowadnianiu okresów pracy przyznaje się zaświadczeniom zakładów pracy. Powyższe potwierdza § 22 rozporządzenia z 7 lutego 1983 r., zgodnie z którym

okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków dopiero wówczas gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy. Zeznania takie przedstawia osoba ubiegająca się o przyznanie świadczenia. Brzmienie § 22 wyraźnie wskazuje na wyjątkowy charakter tego środka dowodowego.

Podkreślić należy, na co zwraca uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z 9 stycznia 1998 r. II UKN 440/97 OSNP 1998/22/67, że zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych.

Wyrokiem z 19 marca 1997 r. II UKN 42/97 OSNP 1998/1/21 natomiast, Sąd Najwyższy stwierdza, że dowodu posiadania okresów zatrudnienia nie stanowi oświadczenie złożone przez zainteresowanego. Może ono, co prawda, być środkiem dowodowym, ale tylko w stosunku do stwierdzenia wyliczonych enumeratywnie w § 19 rozporządzenia okoliczności, wśród których nie ma okresów zatrudnienia. Te ostatnie bowiem mogą być stwierdzone wyłącznie dokumentami wymienionymi w § 21 lub – w drodze wyjątku – w sposób wskazany w § 22.